

XOLESISTIT: KLINIK BELGILARI, TASHHISI VA DAVOLASH USULLARI

Maxamadinova Feruza Abduqodirovna

Termiz Iqtisodiyot va Servis Universiteti Tibbiyot Fakulteti Davolash ishi 24-14-
guruh talabasi

E-mail: maxamadinovaf@gmail.com

Telefon raqam: +99-145-97-76

Annotatsiya: Ushbu maqolada xolesistit kasalligining asosiy klinik belgilari, tashxis qo'yish mezonlari hamda davolash usullari haqida batafsil ma'lumot berilgan. O'tkir va surunkali xolesistitning klinik farqlari, zamonaviy diagnostik texnologiyalar va davo yondashuvlari yoritilgan. Ushbu ma'lumotlar tibbiyot sohasida ta'lim olayotgan talabalar va amaliyotdagi shifokorlar uchun foydali bo'lishi mumkin.

Ключевая аннотация: В статье представлены основные клинические признаки, методы диагностики и лечения холецистита. Рассматриваются отличия между острым и хроническим течением заболевания, современные диагностические технологии и подходы к лечению. Материал может быть полезен для студентов-медиков и практикующих врачей.

Abstract: This article provides a detailed overview of the main clinical signs, diagnostic criteria, and treatment methods of cholecystitis. It discusses the differences between acute and chronic forms, modern diagnostic technologies, and approaches to treatment. The material can be useful for medical students and practicing physicians.

Kalit so'zlar: Xolesistit, klinik belgilari, tashxis, davolash, o't pufagi, laparoskopiya, xolelitiaz.

Ключевые слова: Холецистит, клинические признаки, диагностика, лечение, желчный пузырь, лапароскопия, холелитиаз.

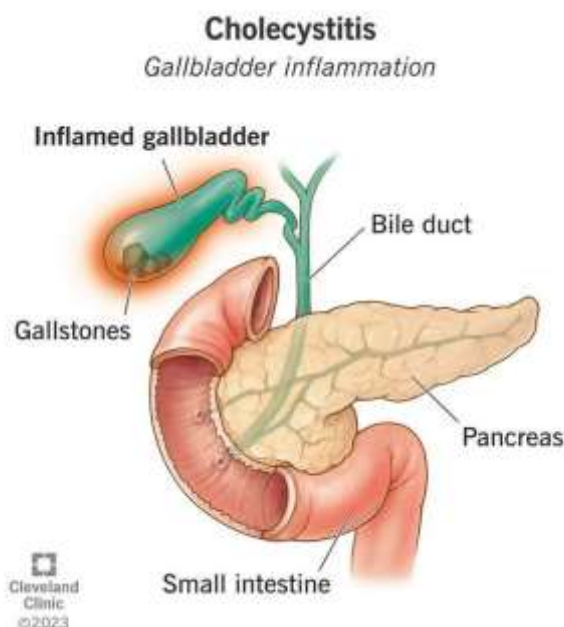
Keywords: Cholecystitis, clinical signs, diagnosis, treatment, gallbladder, laparoscopy, cholelithiasis.

KIRISH

Xolesistit — bu o't pufagining yallig'lanishi bilan kechadigan, ko'p hollarda o't tosh kasalligi (xolelitiaz) bilan bog'liq bo'lgan kasallikdir. U o'tkir yoki surunkali shaklda namoyon bo'lishi mumkin. Xolesistit zamonaviy tibbiyotda keng uchraydigan muammolardan bo'lib, o'z vaqtida tashxis qo'yilmasa yoki davolash kechiksa, xavfli

asoratlar keltirib chiqarishi mumkin. Shu bois bu kasallikni erta aniqlash va samarali davolash katta ahamiyatga ega.

ASOSIY QISM

Klinik belgilari

O'tkir xolesistitda quyidagi simptomlar kuzatiladi:

O'ng qovurg'a ostida to'satdan boshlanadigan kuchli og'riq;

Og'riq yelka yoki kurak ostiga tarqalishi mumkin;

Isitma (ko'pincha 37.5–39°C gacha);

Ko'ngil aynishi, qusish, og'izda achchiq ta'm;

Ich ketishi yoki qabziyat.

Surunkali xolesistitda:

Ovqatdan keyin o'ng qovurg'a ostida og'riq yoki og'irlik;

Meteorizm, ishtahaning yo'qolishi;

Ovqat hazm qilishda buzilish;

Qorinda shish va og'irlik hissi.

Tashxis

Xolesistitni aniqlashda quyidagi usullar qo'llaniladi:

Laborator tahlillar: Oq qon hujayralari sonining ortishi (leykositoz), SRE, ALT, AST ko'rsatkichlarining oshishi.

Ultratovush tekshiruvi (UZI): o't pufagida toshlar mavjudligi, devorlarining qalinlashuvi aniqlanadi.

Kompyuter tomografiyasi (KT) yoki MRT: murakkab holatlarda yanada aniqlik kiritadi.

Xolesistografiya: kontrast moddalar yordamida o't yo'llari holati baholanadi.

Davolash usullari

1. Konservativ davolash:

Diyetoterapiya: 5-raqamli parhez — yog'li, qovurilgan va achchiq ovqatlardan voz kechish;

Spazmolitiklar: no-shpa, drotaverin, papaverin;

Antibiotiklar: metronidazol, tseftriakson (infeksiya mavjud bo'lsa);

Fermentlar va o't haydovchi vositalar.

2. Jarrohlik davolash:

Laparoskopik xolesistektomiya — kam invaziv va tez tiklanish imkonini beruvchi usul; Ochiq xolesistektomiya — og'ir yoki asoratlangan holatlarda qo'llaniladi.

XULOSA: Xolesistit — o'z vaqtida tashxis qo'yilsa va to'g'ri davolansa, to'liq tuzalish mumkin bo'lgan kasallikdir. Bemorlar to'g'ri ovqatlanishga rioya qilishlari, shifokor tavsiyalariga amal qilishlari va og'riqlarni e'tiborsiz qoldirmasliklari zarur. Zamonaviy diagnostika va davolash usullari tufayli xolesistit bilan bog'liq asoratlarning oldini olish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. М.А. Пальцев, А.И. Струков – “Патологическая анатомия”, М.: 2019.
2. Каплан Дж., Сэдер Э. – “Внутренние болезни”, Москва, 2020.
3. Harrison's Principles of Internal Medicine, 20th Edition.
4. O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi klinik tavsiyalari, 2022.
5. UpToDate Clinical Guidelines – www.uptodate.com
6. Тиббиёт fanlari bo'yicha o'quv qo'llanma. Toshkent: 2021.